ಸೃಜನಿ

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development (SIJIRD)
Volume-5 Issue 2, May-June 2026, Pp. 65-69
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

I S S N: 2583-3510
SIRDF JOURNALS
editor@srujani.in
www.srujani.in

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ : ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ದಿಕ್ಕುಗಳು

ಡಾ.ರಾಜಶ್ರೀ ಎಸ್.ಮಾರನೂರ

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ನವಬಾಗ, ವಿಜಯಪುರ.

Abstract:

ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿ, ಮಠಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸವಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಗ್ರಾಮೀಣ–ನಗರ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ–2020ರ ಪ್ರಭಾವ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನವು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾನತೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ನವೀನತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

Keywords: *ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ–2020, ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ*

ಪೀಠಿಕೆ

ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಾದ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಪರಂಪರೆಯೊಳಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧ ಪಥವನ್ನು

Please cite this article as: ರಾಜಶ್ರೀ ಎಸ್.ಮಾರನೂರ. (2026). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ : ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ದಿಕ್ಕುಗಳು. *ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ನೋವೇಟಿವ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್*, 5(2), 65–69

ದಾಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕದಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು, ಸಾಧನೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ–ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಇತಿಹಾಸವು ವೇದಿಕ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾದರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಗುರುಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರು ವಾಸಿಸಿ ವೇದಗಳು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಗಣಿತ, ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳ, ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ಬನವಾಸಿ, ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದ ಬಾದಾಮಿ, ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ದೋರಸಮುದ್ರ (ಹಳೆಬೀಡು) ಇತ್ಯಾದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಜೈನ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧ ಮಠಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಮಧ್ಯಯುಗೀನ ಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷಣ–ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕಿತು. ಮಠಗಳು, ಅಗ್ರಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ವಿದ್ಯಾದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಾಧನೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ–ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುದ್ರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರಂತಹ ದೀರ್ಘದೃಷ್ಟಿಯ ನಾಯಕರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ದೊರಕಿತು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (1916) ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಯಿತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟು–ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ. 86ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ 6–14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ–ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸುಧಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶ–ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಗುವಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸದ ಮೂಲ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಪಾತ್ರ–ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಯೋಜನೆ, ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು, ಉಚಿತ ಸಮವಸ್ತ್ರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ.

ಸವಾಲುಗಳು

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸವಾಲುಗಳಿವೆ:

- ಶಾಲೆ ತ್ಯಜಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣ
- ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ
- ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಅಸಮರ್ಪಕತೆ
- ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಪರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ತರಗತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. SSLC ಪರೀಕ್ಷೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದಿಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಲಿಕೆ, ಆನ್ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಉನ್ನತ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಿಯು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಠ್ಯಭಾರ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು–ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯ, ಕೇಂದ್ರ, ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಡೀಮ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿವೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ–ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಕಾನೂನು, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು "ಭಾರತದ ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿ" ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನವೀನತೆ– IISc, ISRO, NIMHANS ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ. Ph.D ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ

ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ಗಳು, ಆನ್ಲೈನ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳು, DIKSHA ಪೋರ್ಟಲ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಿವೆ. ಕೋವಿಡ್–19 ನಂತರ ಆನ್ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಗಳು

- ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ
- ಬಿಸಿಯೂಟ ಯೋಜನೆ
- ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ ಯೋಜನೆ
- ಶಿಷ್ಯವೇತನ ಯೋಜನೆಗಳು
- ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಬ್ ವಿತರಣೆ

ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿವೆ.

ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- ಗ್ರಾಮ–ನಗರ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂತರ
- ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣದ ಅಸಮತೋಲನ
- ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣ
- ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕೊರತೆ

ಭವಿಷ್ಯದ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಸಲಹೆಗಳು

- ಕೌಶಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ
- ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿರಂತರ ತರಬೇತಿ
- ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಶಿಕ್ಷಣ–ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಉಪಸಂಹಾರ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತನ್ನ ದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಸವಾಲುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಸರ್ಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ನಿಜವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಿತ ಸಮಾಜವಾಗಲು ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರಮುಖ ಕೀಲಿಕೈ ಆಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ. (2020). *ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ – 2020* (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ). ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಎಂ. (2016). *ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು.* ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್.
- ದೇಸಾಯಿ, ಎಸ್. ಎನ್. (2015). *ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ.* ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.
- *ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿ.* ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ. (2019). ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ. (2022). *ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ.* ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ. (2021). *ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆ : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವರದಿ.* ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
- *ಕರ್ನಾಟಕದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು.* (2021). ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್.
- *ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣ : ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು.* (2017). ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.
- ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಎಲ್. (2014). *ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇತಿಹಾಸ.* ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
- ಶೇಷಗಿರಿ ರಾವ್, ಕೆ. (2012). *ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆ.* ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- *ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ: ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನ ಸಂಕಲನ.* (2018). ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.

- *ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣಿಕೆ.* (2016). ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿ. (2021). *ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು (ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿ).*
- ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಎಚ್. (2010). *ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಂಪರೆ.* ಅಂಕಿತ ಪ್ರಕಾಶನ.
- *ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ: ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು.* (2020). ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.